

Asia 155/79

AM & S Europe Limited
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio

Luottamuksellisuuden suojaaminen

Tuomion tiivistelmä

1. *Kilpailu – Hallinnollinen menettely – Komission tutkintavaltuudet – Valta vaatia liikeasiakirjojen esittämistä – ”Liikeasiakirjojen” käsite – Asianajajan ja asiakkaan välinen kirjeenvaihto – Toimivaltaan kuuluminen – Edellytykset (Neuvoston asetuksen N:o 17 14 artikla)*
 2. *Kilpailu – Hallinnollinen menettely – Komission tutkintavaltuudet – Valta vaatia tarpeellisiksi katsottujen asiakirjojen esittämistä – Valta päättää asiakirjan esittämisestä (Neuvoston asetuksen N:o 17 14 artikla)*
 3. *Kilpailu – Hallinnollinen menettely – Komission tutkintavaltuudet – Valta vaatia esitettäväksi asianajajan ja asiakkaan välinen kirjeenvaihto – Rajoitukset – Tällaisen kirjeenvaihdon luottamuksellisuuden suojaaminen (Neuvoston asetuksen N:o 17 14 artikla)*
 4. *Kilpailu – Hallinnollinen menettely – Komission tutkintavaltuudet – Yrityksen kieltäytyminen toimittamasta asianajajansa kanssa käymäänsä kirjeenvaihtoa vetoamalla luottamuksellisuuteen – Komission valtuudet (Neuvoston asetuksen N:o 17 14 artikla)*
1. Asetuksen N:o 17 14 artiklan 1 kohdassa annetaan komissiolle valta yrityksen tarkastuksen yhteydessä vaatia ”liikeasiakirjojen” esittämistä, toisin sanoen asiakirjojen, jotka koskevat yrityksen toimintaa markkinoilla erityisesti kilpailusääntöjen nou-

dattamisen osalta. Asianajajan ja asiakkaan välinen kirjeenvaihto, siinä määrin kuin se liittyy tällaiseen toimintaan, kuuluu tarkoitettujen asiakirjojen luokkaan.

2. Koska komissio voi asetuksen N:o 17 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti vaatia nähtäväkseen perustamissopimuksen kilpailusääntöjen rikkomisen toteamiseksi ”tarpeelliseksi” katsomansa asiakirjat, niin periaatteessa komissio itse – eikä asianomainen yritys tai kolmas osapuoli – päättää, onko tietty asiakirja esitettävä sille.

3. Jäsenvaltioiden kansalliset oikeusjärjestykset suojaavat samoissa olosuhteissa asianajajien ja asiakkaiden välisen kirjeenvaihdon luottamuksellisuutta edellyttäen ensinnäkin, että kyseessä on asiakkaan puolustautumisoikeuksien käyttämiseksi käyty kirjeenvaihto, ja toiseksi, että kirjeenvaihto on käyty riippumattomien asianajajien eli sellaisten asianajajien kanssa, jotka eivät ole sidoksissa asiakkaaseen työsuhteen kautta. Tässä yhteydessä tarkasteltuna asetusta N:o 17 on tulkittava siten, että myös siinä suojataan asianajajien ja asiakkaiden välisen kirjeenvaihdon luottamuksellisuutta mainittujen kahden edellytyksen rajoissa, eli asetuksen osana ovat ne periaatteet, jotka ovat yhteisiä eri jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksille. Tässä

tapauksessa suojan on, ollakseen tehokasta, katsottava kattavan kaiken kirjeenvaihdon asetuksen N:o 17 nojalla aloitetun sellaisen hallinnollisen menettelyn aloittamisen jälkeen, joka voi johtaa päätökseenperustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan soveltamisesta tai päätökseen langettaa yritykselle taloudellisia seuraamuksia. Luottamuksellisuus on voitava laajentaa koskemaan myös aiempaa kirjeenvaihtoa, joka on yhteydessä tällaisen menettelyn kohteen kanssa. Näin myönnettyä suojaa on sovellettava kaikkiin asianajajiin, joilla on oikeus harjoittaa tehtäviään jäsenvaltiossa, riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa asiakas on.

Luottamuksellisuuden periaate ei kuitenkaan estä asianajajan asiakasta luovuttamasta heidän keskinäistä kirjeenvaihtoaan, jos hän katsoo tämän etunsa mukaiseksi.

4. Koska kiistat koskevat asiaa, joka vaikuttaa komission toimintaedellytyksiin niin merkittävällä yhteismarkkinoiden toimintaan liittyvällä alalla kuin kilpailusääntöjen noudattaminen, luottamuksellisuuden suojan soveltamista asianajajien ja näiden asiakkaiden väliseen kirjeenvaihtoon koskevat kiistat on ratkaistava yhteisön tasolla. Jos yritys, joka on asetuksen N:o 17 14 artiklan mukaisen tarkastuksen kohteena,

kieltäytyy luottamuksellisuuden suojaamista koskevaan oikeuteensa vetoamalla toimittamasta komissiolle sen vaatimien liikeasiakirjojen yhteydessä kirjeenvaihtoon asianajajansa kanssa ja komissio katsoo, ettei todisteita kyseisten asiakirjojen luottamuksellisesta luonteesta ole toimitettu, se määrää asetuksen N:o 17/14 artiklan 3 kohdan mukaisesti

riidanalaisen kirjeenvaihdon esitettäväksi ja tarvittaessa määrää saman asetuksen nojalla yritykselle sakon tai uhkasakon seuraamuksena siitä, että yritys ei toimita komission tarpeelliseksi katsomaa lisäselvitystä tai kyseessä olevaa kirjeenvaihtoa, jonka luottamuksellisuutta komission mielestä ei ole oikeudellisesti suojattu.